

เรื่อง “ PUBLIC HEALTH พลิกวิกฤติให้เป็นโอกาสในยุควิถีชีวิตใหม่ ”

โดยนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การสัมมนาวิชาการในรูปแบบออนไลน์ เรื่อง “ PUBLIC HEALTH พลิกวิกฤติให้เป็นโอกาสในยุควิถีชีวิตใหม่ ” ในวันที่ 14-16 มกราคม 2564 เป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน ชุดวิชา 50706 สัมมนาประเด็นและแนวโน้มภาวะผู้นำ และการจัดการสุขภาพ หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าร่วมสร้างประสบการณ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการ ถอดบทเรียน การใช้ภาวะผู้นำในการจัดการระบบสุขภาพในประเด็นและแนวโน้มโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โรคโควิด-19) ที่เป็นปัญหาสำคัญของประเทศและของโลก เพื่อนำไปประยุกต์ใช้รับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ สาระความรู้จากการถอดบทเรียนที่ได้จากการบรรยายของวิทยากร 5 ท่าน ประกอบด้วย ดร.สาธิต ปิตุเตชะ ,นายแพทย์นิธิวัฒน์ กิจศรีอุไร, นายแพทย์สุนทร เจริญภูมิการกิจ, รองศาสตราจารย์นายแพทย์ดิลก ภियोทัย และ นายพัชรวัฒน์ พัทธเกียรติกนก

ผู้นำต้องมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ตามหลัก 3 อ.

“อาหาร อารมณ์ ออกกำลังกาย”

ดร.สาธิต ปิตุเตชะ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข)

“ What dose COVID teach us ? ”

- C**-unCertainly -> **C**onsciousness
- O**-Open mind set -> **O**pportunities
- V**-Volatility -> **V**elocity
- I**-Instability -> **I**ntegration
- D**-Dedication -> **D**evelopment

นายแพทย์นิธิวัฒน์ กิจศรีอุไร

(ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมิติเวช สุขุมวิท)

“รู้เร็ว รักษา-ป้องกันเร็วควบคุมโรคเร็ว”

รองศาสตราจารย์นายแพทย์ดิลก ภियोทัย

(คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)

“เรียนรู้จากสถานการณ์บริหารจัดการ บนพื้นฐานความร่วมมือทุกภาคส่วน”

นายแพทย์สุนทร เจริญภูมิการกิจ

(นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดระยอง)

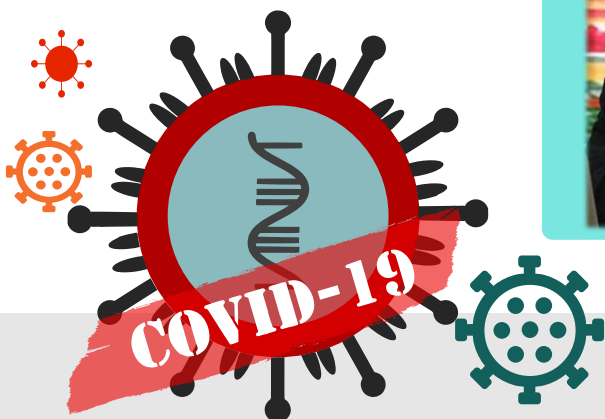
“มีผู้นำที่ดี มีทีมงานที่ดี มีความสามัคคี

ภาคีสนับสนุนและการจัดการที่ดี

กล้าคิด กล้าทำ กล้ารับผิดชอบ”

นายพัชรวัฒน์ พัทธเกียรติกนก

(สาธารณสุขอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม)

เรื่อง “ PUBLIC HEALTH พลิกวิกฤติให้เป็นโอกาสในยุควิถีชีวิตใหม่ ”

โดยนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พบว่า ผู้บริหารในยุคใหม่ต้องมีภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นและมีภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกและกำกับการทำงานให้ไปถึงเป้าหมาย กำหนดทิศทางที่ควรจะเป็นในการทำงานหรือองค์กร ถ่ายทอดแนวทางการทำงานและกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานทุกคน รวมทั้งดูแลสวัสดิภาพและสวัสดิการของผู้ปฏิบัติงานด้วยหลักธรรมาภิบาล

ผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ควรมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความรับผิดชอบในการกำกับดูแลตนเอง โดยมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เรียนรู้บทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามระดับของตน ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ได้โดยควบคุมกำกับตนเองโดยมีต้องควบคุมอย่างใกล้ชิดจากผู้บริหารที่สูงขึ้นไป นอกจากนี้ควรกำกับดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตให้มีความสมบูรณ์แข็งแรงเนื่องจากผู้นำจำเป็นต้องทำหน้าที่กำกับดูแลผู้ปฏิบัติการจำนวนมาก ต้องรับมือกับสภาพการณ์ที่กดดันและความเครียดจากการทำงานสูงที่สุดโดยเฉพาะในสถานการณ์ที่รุนแรงและเร่งด่วน เช่น สถานการณ์การแพร่ระบาด โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระลอกใหม่

2. มีบทบาทและความสามารถในการแก้ไขปัญหา ในสถานการณ์ที่มีความเปลี่ยนแปลงรุนแรงและเร่งด่วน มีนโยบายและข้อสั่งการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ผู้นำต้องมีความสามารถในการรับมือความไม่แน่นอนในทุกด้าน เนื่องจากจำนวนผู้ติดเชื้อมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาส่งผลให้วิธีการจัดการตามพื้นที่การแพร่ระบาดต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย ทั้งในระดับนโยบาย ข้อสั่งการและวิธีปฏิบัติ

3. มีความรู้สึกผูกพันกับองค์กรและผู้ใต้บังคับบัญชา โดยต้องเป็นแบบอย่างที่ดี มีทัศนคติที่ดีต่อบุคลากรในบังคับบัญชา สามารถเลือกใช้และพัฒนาบุคลากรตามเป้าหมายขององค์กรในขณะนั้น ดูแลสวัสดิภาพและสวัสดิการให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีขวัญและกำลังใจในการดำเนินงาน เช่น การกำหนดนโยบายไม่มีการคัดบุคคลากรออกจากองค์กร จัดระบบสวัสดิการให้เหมาะสม และ ลงปฏิบัติงานพื้นที่ร่วมกับบุคลากรผู้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม

4. มีความสามารถในการพัฒนาศักยภาพของตน ผู้นำจำเป็นต้องมีการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เข้าใจนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติอย่างถ่องแท้เพื่อถ่ายทอดลงสู่ผู้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง

5. มีความสามารถในการแสดงออกและกล้าตัดสินใจ ในทางที่เหมาะสมเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กรและ เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ยอมรับผิดเมื่อมีการปฏิบัติงานผิดพลาดและนำมาใช้เป็นแนวทางปรับปรุงบรรทัดฐานในการปฏิบัติงานต่อไป

เรื่อง “ PUBLIC HEALTH พลิกวิกฤติให้เป็นโอกาสในยุควิถีชีวิตใหม่ ”

โดยนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ในการรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผู้นำจำเป็นต้องทำหน้าที่บริหารสถานการณ์อย่างเหมาะสม โดยผู้นำที่เป็นผู้บริหารในแต่ละระดับขึ้นควรมีบทบาทและหน้าที่ดังต่อไปนี้

1) ผู้บริหารในส่วนกลางและระดับประเทศ ควรกำหนดนโยบาย แนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน โดยใช้องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตามเหตุการณ์และความเร่งด่วน ประสานการทำงานที่เชื่อมโยงและสอดคล้องกับ ศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 (ศบค.) นำสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม และจัดระบบสนับสนุนการบริการด้วยเทคโนโลยีเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน มีบทบาทในการกำหนดวิธีการชี้แจงข้อเท็จจริง องค์ความรู้ วิธีการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับประชาชน เพื่อควบคุมความตื่นตระหนกในสถานการณ์อย่างเหมาะสม รวมทั้งนโยบายที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรที่สัมผัสผู้ป่วยทุกระดับ ตั้งแต่กระบวนการทำงาน ความปลอดภัยในการปฏิบัติงานและการสร้างขวัญและกำลังใจ นอกจากนี้ควรสนับสนุนการจัดหาทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน เช่น ดร.สาธิต ปิตุเตชะ ได้บรรยายข้อเท็จจริงสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระลอกใหม่ การกำหนดทิศทางวางนโยบายรองรับตั้งแต่ระดับรัฐบาลผู้นำสูงสุด ในการแก้ไขปัญหา ข้อมูลเกี่ยวกับวัคซีนและลักษณะวิธีการกระจายวัคซีนอย่างชัดเจน นายแพทย์นิธิพัฒน์ กิจศรีอุไร คิดเสมือนผู้รับบริการทุกคนเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรและมีกระบวนการสร้างขวัญกำลังใจโดยไม่ลดจำนวนบุคลากรในสถานการณ์โควิด-19 จัดสวัสดิการและระบบบริการที่ปลอดภัยแก่ผู้ป่วยและบุคลากร หรือดังเช่น รองศาสตราจารย์นายแพทย์ดิลก ภิวโยทัย (คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์) ที่มีบทบาทเป็นคณบดีโรงเรียนแพทย์และโรงพยาบาลได้ใช้การจัดการด้วยองค์ความรู้ในการตัดสินใจให้ข้อเสนอแนะแก่รัฐบาลในการจัดการสถานการณ์โควิด-19 การตัดสินใจเปิดโรงพยาบาลสนามในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ การกำกับดูแลสวัสดิการของผู้ได้บังคับบัญชาและนักศึกษา

2) ผู้บริหารระดับภูมิภาค ทำหน้าที่รับนโยบายจากผู้บริหารในส่วนกลางและระดับประเทศ ทำความเข้าใจนโยบาย ตั้งแต่วัตถุประสงค์เพื่อการประสานงานกับส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่รับผิดชอบ เช่น นายแพทย์สุนทร เจริญภูมิการิกิจนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดระยอง ทำหน้าที่บริหารจัดการและประสานงานด้านสาธารณสุขร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัด โดยเฉพาะในบทบาทหน้าที่ของเลขานุการคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด กำกับดูแลการบริหารด้านสาธารณสุขของจังหวัด ประสานงานทุกภาคส่วนราชการ และภาคเอกชนในพื้นที่เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน

3) ผู้บริหารระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ถ่ายทอดนโยบายและแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนจากผู้นำสู่ผู้ปฏิบัติการ กำกับดูแลและประสานงานกับระดับท้องถิ่นตามขอบเขตภารกิจ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในการทำงาน ประสานข้อขัดแย้งต่างๆ สื่อสารความเสี่ยงแก่ประชาชนให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง รวมทั้งป้อนข้อมูลกลับให้ผู้บริหารตามลำดับชั้นการบังคับบัญชาและทำหน้าที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงานด้านหน้าเนื่องจากเป็นผู้บริหารที่ใกล้ชิดกับผู้ปฏิบัติงานมากที่สุด เช่นนายพัชรวัฒน์ พชรเกียรติกนก ได้ร่วมประชุมเตรียมความพร้อมและจัดแบ่งหน้าที่กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งลงปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ด้านหน้าเชื่อมโยงกับภาคีเครือข่ายทุกระดับ โดยเน้นการสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเป็นสำคัญ

